

[Axel Kristensen.]

skillige hundrede millioner kroner. Jeg tror ikke, at den almindelige befolkning synes, at dette vil være særlig behageligt.

Hvis man derimod påvirker økonomien og samtidig skaber konkurrence, er der efter vor opfattelse en mulighed for, at produktionen kan stige, sådan at det faktiske forbrug ikke behøver at nedsættes nær så meget, som hvis man alene anvender restriktionerne, og hvor skal forresten den købeevne, man ved rationering gør ledig, gå hen, få sine virkninger?

Af økonomiske midler er der i særlig grad fremhævet to, nemlig en formindskelse af pengemængden og en formindskelse af forbrugernes købeevne ved forbrugsafgifter eller ved på anden måde at tage pengene fra køberne. Regeringen har ikke været særlig venlig stemt overfor nogen af disse to løsninger, og lad mig straks sige, at mit parti ikke tror, at disse to metoder som enkeltstående fører til det ønskede resultat. Man må samtidig gennem en friere import skabe en stærkere konkurrence.

Ved import af det budgetterede vareoverskud vil der ske en formindskelse af pengemængden, hvis man ikke på anden måde tilfører befolkningen købeevne. En sådan tilførsel af penge er hidtil sket ved, at finansministeren hentede pengene i nationalbanken, men væsentligt til byggeriet, og man kan altså opnå en stramning af pengemarkedet i fremtiden ved at undlade et sådant overtræk i nationalbanken. Hvilke virksomheder det i første række vil gå ud over, kan man diskutere, men det vil naturligvis gå ud over de mindst lukrative, de mindst overskudsgivende. Det er da klart, at folk, når der er småt med penge, vil anvende pengene dér, hvor de får det største udbytte, og det vil sige, at hvis vi står svagt konkurrence-mæssigt overfor udlandet, vil kreditin-skrækningen som enkeltstående middel — jeg siger udtrykkeligt som enkeltstående middel — først ramme eksporterhvervene og senere de beskyttede hjemmemarkedsvarer, fordi de er beskyttede og derfor kan sikre sig bedre udbytte. En sådan udvikling vil næppe være gavnlig.

Hvis man vil nedsætte befolkningens købeevne ved at tage flere penge ind i statskassen, end man giver ud, altså gennem en overbudgettering, f. eks. gennem forbrugsafgifter

eller tvungen opsparing, og således fratage befolkningen købeevnen, så skulle dette betyde en nedgang i forbruget og i mindre grad virke overfor investeringen. Men forudsætningen for, at en sådan politik kan virke, er den, at forbrugerne, at befolkningen ikke får erstatning for de penge, samfundet tager fra dem.

Nu vil man måske mene, at lønningerne jo er fastlagt ved den nylig afsluttede overenskomst, idet den vil kunne hindre, at befolkningen vil kunne få dækning. Men det er en fejltagelse at regne med det. Der er ikke mindste tvivl om, og der er mange eksempler på det fra den forløbne tid, at lønningerne kan stige meget stærkt i en overenskomstperiode, hvis det kan betale sig at give denne højere løn. Den forbrugende befolkning vil derfor, hvis dér ikke er tilstrækkelig konkurrence, der hindrer lønstigning, have betydelige muligheder for at inddække det tab, den får ved forbrugsafgifter o. lign., gennem indtægtsstigning på arbejdspladsen.

Helt anderledes stiller det sig, hvis man kombinerer de to her nævnte metoder med deres nødvendige forudsætning, nemlig den fri konkurrence. Hvis den fri konkurrence gennemtvinger, at der ikke er større fortjeneste ved at producere for hjemmemarkedet end for eksportmarkedet, vil en kreditin-skrækning naturligvis ikke i særlig grad gå ud over eksporten, tværtimod vel snarere over de mindre vigtige indenrigske produktioner. Hvis man har tilstrækkelig konkurrence, således at arbejdsgiverne ikke er i stand til at vælte lønstigninger over på priserne, så vil de have evne til at modstå kravet om dækning for forbrugsafgifterne o. lign., og så vil forbrugsafgifterne og den slags ting formindske købeevnen og forbruget.

Mit parti finder derfor, at nøglen til det hele er fri konkurrence. Det er det afgørende, som først må sikres, og så må man bagefter diskutere, hvorledes man vil sikre, at pengemængden er i det rigtige forhold til vare-mængden.

Den højtærede handelsminister nævnte i sin fremsættelsestale som en af forudsætningerne for at føre bearbejdede varer på friliste, at der først må skabes lighed overfor udlandet med henblik på told og dobbeltpriser. Det kan næppe være den højtærede handelsministers alvorlige mening,